

Sázavské listy

Z OBSAHU **Strana 2–3** Zprávy z radnice – Z jednání zastupitelstva. Zprávy z infocentra – Ples. Sborník Sázavsko. Kalendář. Navštivte Pamětní síň J.V. **Strana 4–5** Ze života města – Fotofejtky. **Strana 6–7** Divadlo – Čertova divadelní brázda. Farnost. Knihovna. **Strana 8–9** Woskovky. Finanční poradna. Zprávy ze soc. oblastí. **Strana 10–11** Sport. **Strana 12–13** Sázavská zastavení. **Strana 14–16** Inzerce. Kultura. **Novoroční literární příloha I–VI**

číslo 1

LEDEN 2026

PERIODICKÝ TISK ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU zdarma*, prodej 20 Kč

*Vážení spoluobčané, přejeme vám šťastný nový rok,
hodně zdraví, síly a spokojenosti.*

Město Sázava

Slovo starosty

Co nás čeká v roce 2026

Při hledání inspirace pro letošní novoroční článek jsem si otevřel ten loňský. Moc jsem si ho nepamatoval, což bylo nakonec dobře, protože jsem po přečtení mohl být mile překvapen. Sliboval jsem, jak vám v roce 2025 postavíme sběrný dvůr, rozšíříme parkoviště v Jiráskově ulici, bytovým domům Na Křemelce dáme nové střechy, opravíme silnici od mostu až do Xaverova a zrekonstruujeme toalety v kulturním domě. Ono se to všechno skutečně stalo. Nádhera. A co tam budeme mít letos?

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Náš největší stavební počín pro rok 2026 bude rekonstrukce školní jídelny. Nejen, že bude stát bezmála 30 mil. Kč, ale kromě peněz tu bude tlak i na čas, protože co nejvíce se toho musí stihnout během prázdnin. Čeká nás kompletní přestavba vnitřních částí budovy, které jsou často v havarijním stavu. Nové rozvody elektřiny, vody, kanalizace, podlahy,

vzduchotechnika a samozřejmě nová zařízení pro moderní kuchyň. Bez zásahu necháme jen obvodové zdi, protože fasáda, zateplení a okna byly rekonstruovány relativně nedávno. Uvnitř ale bude vše nové. Práce hodně, proto se pro základní školu zavře jídelna už v červnu. Pro nás rodiče to znamená, že budeme dětem v průběhu posledního měsíce školního roku muset dávat větší svačiny. Jídlo pro mateřskou školu máme dle zákona povinnost zajistit ať se děje, co se děje. Proto budeme trochu improvizovat. V úvahu připadá zřízení „polní kuchyně“ např. v suterénu družiny. Dnes už málokdo ví, že právě v těchto prostorách se kdysi původně pro školku vařilo. Můžeme se také dohodnout s někým jiným, třeba s Chocerady, kde jídelna prošla rekonstrukcí minulý rok, kapacitně by nás na tu chvíli zvládla a jídlo pro školku bychom tak jeden měsíc dovaželi. Pokusíme se zde využít dotace, která by nám měla pokrýt zhruba 30 % nákladů. Není to moc, ale 10 mil. Kč se hodí. *pokračování na str. 2*

** Lednové Sázavské listy jsou zdarma do schránek pro občany Sázavy, Bělokozel, Čeranic a Dojetřic, v prodeji za 20 Kč. Únorové vydání opět pouze elektronicky!*

pokračování ze strany 1 – Co nás čeká v roce 2026

CYKLOSTEZKA

V prosinci město schválilo smlouvu o spolupráci se Středočeským krajem na výstavbu cyklostezky v úseku od lávky u Jiráskovy ulice až po autobusovou zastávku u zahrádek. Bezpečně se tak dostaneme na kole nebo pěšky z náměstí, přes lávku, alejí pod mostem na hráz, pak podél řeky do kempu U Hrocha, dál kolem čističky, opět vedle řeky až k výjezdu u autobusové zastávky. Téměř 3 km mimo hlavní silnici. Stavět by se mělo během léta a v září bychom se snad už mohli svézt. Cena až 40 mil. Kč, naše účast se určí podle výše přidělené dotace, nepřesáhne ale polovinu finální částky, která se ještě bude soutěžit.

Jídelna – vzduchotechnika

Jídelna – odtokový kanál

Oficiální mobilní aplikace města Sázava

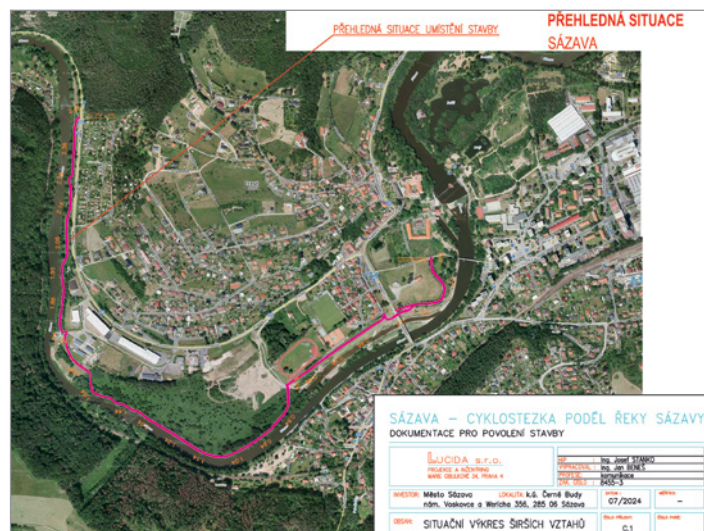

OBCHODNÍ CENTRUM

Naším městem se šíří různé fámy, kdy se jednou Chechták bourá, potom nebourá a že nové obchodní centrum možná vůbec nebude... Momentální situace je taková, že se vyřizuje stavební povolení, které by mohlo být vydané ještě v průběhu ledna, v únoru město předá budovu s pozemky a v březnu nebo dubnu se začne s demolicí a následně se stavbou. Není také žádné tajemství, že prodejna potravin by měla být Billa, vedle ní se přestěhuje drogerie Teta, následovat bude kadeřnictví, trafika, asijská restaurace a uvidíme, jestli do otevření ještě nějaké provozovny nepřibudou.

Přeji vám šťastný rok 2026!

Vladimír Dvořák, starosta města

Z jednání zastupitelstva města Sázavy dne 8. 12. 2025 – stručné informace

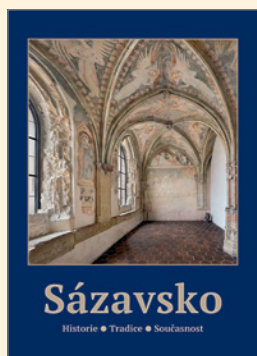
V pondělí 8. prosince se uskutečnilo v letošním roce poslední zasedání Zastupitelstva města Sázava. Zápis z jednání je zveřejněn na webu města, zde je pár nejdůležitějších schválených bodů:

- Byl schválen rozpočet města na rok 2026 a střednědobý výhled rozpočtu na roky 2027–2029.
- Zastupitelé schválili neinvestiční dotace pro PROMEDICUS, z.ú. ve výši 195 600 Kč na zajištění terénní sociální práce, dotaci 350 000 Kč pro TJ Kavalier, z. s. a 386 700 Kč pro Posázaví, o.p.s.
- Schváleno bylo pojmenování nové ulice „Za Švecárnou“ a koupi objektu zdravotního střediska 358.

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování IZS a hasičům z Choratic

Dne 26. 11. 2025 jsem cestou do práce byla účastníkem dopravní nehody autobusu 770 ve směru na Ostředek. Chtěla bych touto cestou poděkovat celému IZS a dobrovolným hasičům z Choratic za jejich profesionalitu a také všem středoškolákům, kteří napanikařili a zachovali klid. Až dnes mi dochází jak fatální následky tato nehoda mohla mít, a skončilo to, jak nejlépe mohlo, bez vážnějších zranění. Myslím si, že všichni cestující byli stejně potlučeni jako já a přeji jim brzké uzdravení, hlavně nejmladší účastníci Lucince, pro kterou si přijel tatínek. T. Čechová

VYŠEL NOVÝ SBORNÍK – SÁZAVSKO XV

Jak jsme vás informovali v minulých Sázavských listech, po dlouhých patnácti letech vydalo město Sázava patnáctý díl vlastivědného sborníku Sázavsko, zpožděný z různých technických i osobních důvodů. Najdete zde články: O cestě k jihu a počátcích Sázavského kláštera

od Josefa Bubeníka a Jiřího Bernata, Výšinné sídliště z pozdní doby kamenné Na Hradcích u Stříbrné Skalice od Jiřího Bernata a Milana Štědří, Sázavský klášterní chrám na konci 11. století od Petra Sommera, Barokní malby v křížové chodbě Sázavského kláštera od Jaroslavy Matoušové nebo o největší povodni v Posázaví – Přívalová povodeň na Sázavě na přelomu července a srpna 1714 mezi Kácovem a Ledečkem v širších souvislostech od kolektivu Libor Elleder, Jolana Šírová, Stanislav Ondráček, Jan Munzar a Zvonimir Dragoun.

Sborník doplňují články: Bibelot Vladimíra Kavaliera z roku 1919 od Michala Gelnara, Vzpomínka na význačnou kulturní a politickou osobnost Zdeňka Němečka v Ratajích nad Sázavou od Jiřího Vorlíčka a Archeologický výzkum Sázavského kláštera a jeho nejnovější poznatky od Soni

Dvořáčkové – Hendrychové. Sborník je doplněn nekrology významných přispěvatelů a podporovatelů Sázavska, se kterými jsme se za oněch dlouhých patnáct let museli rozloučit. S prof. PhDr. Petrem Sommerem CSc., s PhDr. Josefem Bubeníkem CSc., s doc. PhDr. Karlem Flossem nebo s Ing. Zdeňkem Šolarem.

Sborník Sázavsko XV je k sehnání v Informačním a kulturním centru Sázava. Miš

SÁZAVSKÝ KALENDÁŘ 2026 STÁLE V PRODEJI

Město Sázava vydalo již před prázdninami nástěnný kalendář pro příští rok – SÁZAVA OBJEKTIVEM ADÉLY RICHTEROVÉ 2026. Stále ho však můžete zakoupit v sázavském infocentru.

Tím se vracíme ke kalendářům s motivy Sázavy.

Adéla Richterová je studentkou fotografie a žije v Sázavě již od dětství. Říká: „I zdánlivě obyčejná místa mohou být zajímavá.“ Přijďte si ho zakoupit do infocentra, zbývá jich už málo. KrU

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA

Ples Města Sázava

Soubor historického
tance Mariane
Kapela THM
300 Kč

SPOLEČENSKÝ DŮM, POZNAŇSKÁ 439, SÁZAVA

17.01.2026*19.30

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK ONLINE NA GOOUT.NET

NAVŠTIVTE

PAMĚTNÍ SÍŇ JIRÍHO VOSKOVCE

V INFORMAČNÍM A KULTURNÍM CENTRU SÁZAVA

OTEVÍRACÍ DOBA
Po–Pá: 8:00–11:30, 12:30–17:00
So (květen–září): 9:00–15:00
Ne (červenec–srpen): 9:00–15:00
Státní svátky (duben–říjen): 9:00–15:00

ADRESA
nám. Voskovce a Wericha 280, 285 06 Sázava
infocentrum@mestosazava.cz, www.mestosazava.cz

-POHÁDKA O KŘÍDLECH ANDĚLA

-MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA V KD

-ČERT NA NÁMĚSTÍ

-STANOVIŠTĚ ANDĚLSKÉ STEZKY

-PROGRAM NA NÁMĚSTÍ

-ANDĚLSKÁ STEZKA

-SNĚHULÁK S DĚTMI

-NADÍLKA U MARTINA

Foto: Adéla Richterová a Ivana Tvrdíková Mlejnková

▲ MIKULÁŠSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ V SÁZAVĚ

Víte, jak to je, když se něco plánuje poprvé? Máte sny a cíle, ale tak trochu se bojíte, jestli to vše klapne. A přesně to zažila i naše kulturní komise, která se letos rozhodla uspořádat Mikulášské dobrodružství. Celá akce začala v kulturním domě pohádkou „O křídlech anděla“. Představení bylo skutečně povedené. Mělo v sobě vše – humor, jemnost, ale i špetku strachu. Děti byly aktivně zapojeny do děje a to bylo úžasné. Bylo to správné pohádkové naladění předtím, než se šlo ven. Naplnil se celý sál i balkon. Zkrátka, sázavské děti milují kulturu a umí to dát najevo! A to byl náš první úspěch – zaplněný divadelní sál. Celá ta obrovská parta se poté vydala na Andělskou stezku. Sedm stanovišť, které prověřily odvahu, fyzickou zdatnost, paměť, ale i kreativitu. Byla to cesta, na které se muselo myslet i hýbat, a která děti dovedla až k té nejdůležitější trojici. V Kulturním areálu U Martina se to rozzářilo světýlky, teplý čaj pro děti a občerstvení jen podtrhly ten skvělý pocit. A ta nejdůležitější zpráva? Všichni prošli!

Čerti letos nikoho neodnesli, ba dokonce padlo i spoustu pochval za statečnost a šikovnost.

Velké poděkování patří všem dobrovolníkům, šikovným devátákům ze ZŠ Sázava a dále také Terce Doubkové, Ivaně Tvrdíkové, Dagmar Petrovické, Martině Štědrové a Honzovi Štědrovi. Děkujeme městu Sázava za technickou podporu a sklárnu Kavalierglass za finanční podporu.

Jsm rádi, že se dobrodružství povedlo. Bylo to krásné! Děkujeme všem za hojnou účast. Těšíme se na další rok!

Ivana Tvrdíková Mlejnková, členka kulturní komise města Sázava

▼ OHLÉDNUTÍ ZA DNEM ARCHITEKTURY

Město Sázava se již potřetí účastnilo celorepublikového festivalu Den architektury.

Martina Gregorová proměnila na pár dní sázavské náměstí v otevřenou galerii. Protože tématem letošního ročníku byly ženy v architektuře, přiblížila nám nejvýznamnější české představitelky v architektuře a designu. K vidění byl např. medailonek první české architektky Milady Petříkové – Pavlíkové, dále Věry Machoninové, Libuše Niklové až po současnou tvorbu např. Evy Jiřičné nebo Anny Marešové.

O festivalovém vikendu pro nás Monika Bucková a Magda Kovačková ve Woskovkách připravily workshop pro děti. Děti se dozvěděly plno zajímavých informací a samy si mohly zahrát na architektky a postavit most přes řeku Sázavu podle své fantazie. Bylo to příjemné odpoledne plné dětských úsměvů nad povedenými stavbami.

K výstavě jsme letos připravili i výtvarnou soutěž – „Objevte pro nás a představte nám další významné ženy v oboru, který je dominantou spíše mužů“.

Obdrželi jsme plno krásných výtvarů a bylo velmi těžké vybrat vítěze. Ještě jednou gratulujeme Lucii Krucké, Adéle Novotné a Emě Novákové a děkujeme ostatním děvčatům ze sedmých a osmých tříd za účast a paní učitelce Ireně Sojkové za spolupráci.

Jaké téma bude příští rok ještě nevíme, ale doufáme, že se v Sázavě opět zúčastníme.

Přejeme všem klidné prožití svátků vánočních a vše nejlepší do nového roku.

Realizační tým DNE ARCHITEKTURY

~DEN ARCHITEKTURY

~DEN ARCHITEKTURY SE ŽÁKY ZŠ

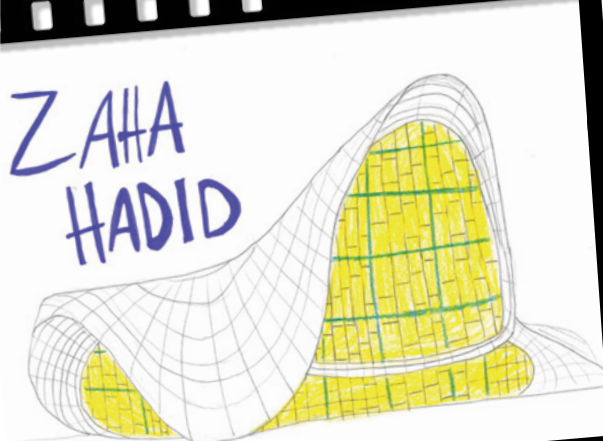
~ČÁST VÝHERKYŇ ZE ZŠ

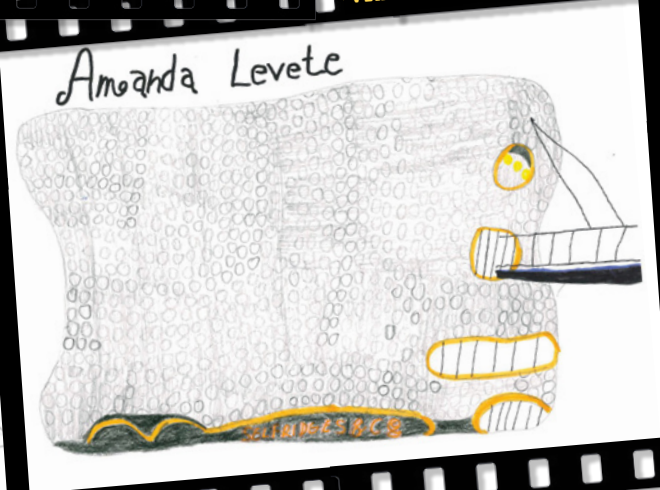
~WOSKOVKY A DEN ARCHITEKTURY

~VÝHERNÍ PRÁCE Č. 1

~VÝHERNÍ PRÁCE Č. 2

~VÝHERNÍ PRÁCE Č. 3

Čertova divadelní brázda 2026

Sotva se zavřela opona za Voskovcovou Sázavou už se zase můžeme těšit na skvělá amatérská představení, tentokrát v rámci divadelního „jarního“ předplatného Čertova divadelní brázda. Jeho program byl představen v minulém čísle, a ještě se k němu vrátíme, ale dnes bych ráda úvodem zmínila dvě, pro amatérské divadlo, významné události. Tou první, významnou pro celé amatérské divadlo, je skutečnost, že **výbor UNESCO zapsal hraní amatérského divadla v Česku na seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva**. Je to desátá položka, kterou Česko na seznamu má, např. vedle jízdy králů, loutkářství či modrotisku. Dle ministra kultury Martina Baxy jde o nejrozsáhlejší statek, který Česko na seznamu UNESCO nyní má. „Je to ocenění živé tradice, která má v České republice hluboké kořeny a je neoddělitelnou součástí kulturní identity naší země. Hraní amatérského divadla je v České republice výjimečné rozsahem, kontinuitou i schopností reagovat na společenské proměny“, řekl. Zápis je podle něj uznáním práce tisíců amatérských divadelníků, kteří svou tvůrčí činností obohacují kulturní život ve městech i obcích po celém Česku.

Ta druhá událost těsně souvisí s Divadelním souborem Jiřího Voskovce Sázava. Divadelníci tohoto sázavského souboru v listopadu **odehráli 50. reprízu komedie Dokonalá svatba**. Stalo se to tak trochu symbolicky v Neratovicích, kde bylo toto představení odehráno také v roce 2021 jako první uvedení po sázavské premiéře. Tato událost zdánlivě nedosahuje takového významu jako zapsání amatérského divadla na seznam UNESCO, ale pro město Sázavu a jeho divadelní soubor je to důležitý a zároveň obdivuhodný počín. **Za dobu existence souboru je Dokonalá svatba jeho nejúspěšnějším představením**, a to nejen z hlediska počtu repríz, ale také z hlediska získaných ocenění. A že jich tato hra získala velmi mnoho, jak za individuální herecké výkony, režii či scénu, tak jako vítěz u odborných porot či u diváků. Jelikož to „padesátkou“ nekončí, můžeme doufat, že se nějaké „důstojné“ oslavy tohoto milníku dočkáme i v Sázavě. Sami aktéři Dokonalé svatby jsou s touto inscenací srostlí natolik, že ji chtějí hrát tak dlouho, dokud o ni bude zájem.

Je vidět, že amatérskému divadlu se v Sázavě daří, a s důležitou podporou města funguje jak divadelní soubor, tak se i s úspěchem pořádají dvě divadelní přehlídky a další akce. Divadelní soubor Jiřího Voskovce

má na repertoáru i další inscenace, a aktivně zkouší nové hry. Jednou z nich je hra **Velká zebra aneb Jak že se to jmenujete?**, jejíž premiéra je plánována v dubnovém termínu Čertovy divadelní brázdy. Také by letos měla světlo světa na sázavských „prknech“ spatřit po delší odmlce pohádka. Prostě – je se na co těšit! A to nejen od sázavských divadelníků. Město Sázava výrazně podporuje amatérské divadlo i tím, že dává možnost hraní dalším amatérským spolkům. Amatéri, vyjma několika vyhlášených souborů, nemají příležitosti k hraní mnoho (a v tom kontextu je 50. repríza opravdu astronomické číslo), takže je skvělé, že Sázava se může pyšnit jako místo nakloněné amatérskému divadlu, místo v srdci a kalendáři mnoha divadelníků z celé republiky.

Nejbližší divadelní událostí je **Čertova divadelní brázda 2026**. Jen pro rychlé připomenutí zmíním, že se jedná o cyklus 5 představení, která proběhnou od ledna do května, vždy jeden pátek v měsíci, s tradičním začátkem představení od 19:30 hodin. Jedná se o činoherní představení, zpravidla (a na rozdíl od představení podzimní Voskovcovy Sázavy) bez významné hudební složky. Letošní ročník proběhne ve znamení smíchu, protože na programu jsou samé výborné komedie. Ale nenechte se mýlit – není komedie jako komedie... Jedna může být konverzační, jedna situační, jedna černá, jedna bláznivá a jedna hořká. Rozhodně stojí za to vidět všechny. Program naleznete na poslední straně novin. Dnes vás pozvu na tu nejbližší, lednovou. Jedná se o hru s názvem **Srdeční slabost** a přijede ji do Sázavy zahrát ochotnický spolek **ŽUMPA Nučice**. Komedialní formou hra popisuje nemocniční pobyt Henryho Fletchera. Henry je bonviván, který miluje ženy, jídlo a dobrou hudbu. Do jeho života však vstupují zdravotní problémy a ocitá se v péči lékařů. Při návštěvách jeho bývalé ženy dochází k vnitřnímu souboji, a my budeme svědky rozhovoru mezi Henrym a jeho životně důležitými orgány. Kdo bude mít nakonec poslední slovo? To zjistíte v pátek 23. ledna.

Staňte se fanouškem amatérského divadla. Podpořte práci nadšených divadelníků. Budte lepší než UNESCO a kupte si permanentku na celý cyklus Čertovy divadelní brázdy! Stojí pouhých 400 Kč a je v prodeji v Informačním a kulturním centru Sázava. Těšíme se na vás!

KS

KLÁŠTER – FARNOST SV. PROKOPA

ZIMA U SV. PROKOPA V SÁZAVSKÉM KLÁŠTĚŘE

Na počátku roku 2026 všem přejeme požehnaný celý rok. Vypošujeme u Boha na přimluvu panny Marie a sv. Prokopa vše dobré, hojnost zdraví a Božího požehnání do tohoto roku všem v Sázavě a okolí.

O Vánocích proběhly vánoční bohoslužby a také na Hod Boží vánoční 25. 12. při mši svaté zazněla Česká mše vánoční „Hej mištre“ od Jakuba Jana Ryby. Díky za zpěv a hudbu v našem kostele sv. Prokopa náleží našemu chrámovému sboru pod vedením varhanic Jindry Richterové a Bohunky Havelkové. Také mnohé díky patří rodině Králových a jejich mnoha přátelům a hostům za pomoc a podporu chrámové hudby u sv. Prokopa na Sázavě. Díky těmto podporovatelům a mnoha dalším, zde tradice, nejen vánočních zpívaných mší, může pokračovat.

Také během zimy máme otevřeno v prohlídkovém okruhu – Český patron sv. Prokop i v našem obchůdku.

Více na: <https://www.sazavskyklaster.cz/>

P. Radim Cigánek, farář

ZPRÁVY Z OKOLÍ

▲ MIKULÁŠ V XAVEROVĚ

Také v Xaverově chodil v pátek 5. prosince Mikuláš s čertem. Mnohé děti potěšil, některé možná čert postrašil, ale tak to bývá...

KrU

ROK 2025 V KNIHOVNĚ

MĚSTSKÁ KNIHOVNA SÁZAVA – ROK PLNÝ SETKÁNÍ A ČTENÍ

Rok 2025 byl pro Městskou knihovnu Sázava rokem plným nových setkání, přátelství a nezapomenutelných zážitků. Těžištěm naší práce bylo prohlubování vztahů se čtenáři napříč generacemi, rozšiřování oblíbených programů a hostování inspirativních osobností. S hrdostí můžeme říci, že rok se nesl ve znamení úspěšné komunitní spolupráce.

PROJEKTY A HOSTÉ, KTERÍ INSPIRUJÍ

S velkým nadšením jsme odstartovali nový projekt Bookstart, který si klade za cíl přivést k lásce ke knihám ty nejmenší čtenáře a jejich rodiče. Tento program, stejně jako stálice našeho kalendáře Pohádkový dědeček a Podvečerní čtení, běží stále a prokazuje, že společné čtení má v Sázavě své pevné místo. Rok 2025 byl také rokem cestovatelů – pozvání přijali a svými příběhy nás uchvátili Tadeáš Šíma (Na kole přes Afriku), Viktorka Rys (Přes Balkán za Polární kruh) a Petr Nazarov (Srí Lanka). V neposlední řadě jsme úspěšně navázali na tradici Pasování prvňáčků na čtenáře, kterou každoročně pořádáme s rodinou Knížků.

Pasování prvňáčků na čtenáře

Čtení v knihovně

prarodiči. Městská knihovna Sázava si velmi váží spolupráce se všemi místními institucemi, která je pro nás klíčová.

Největší poděkování ale patří vám, milí čtenáři, že jste s námi psali příběh roku 2025.

Těšíme se na další rok plný knih, setkání a objevování!

MK Sázava

KOHO ČTE VAŠE KNIHOVNICE? ...AUTORKU PETRU KLABOUCHOVOU PETRA KLABOUCHOVÁ – HLEDÁNÍ PRAVDY ZA ZDÍ TICHÁ

Dnešní zastavení v naší čtenářské rubrice věnujeme autorce, jejíž knihy možná nepatří k odpočinkové četbě na dovolenou, ale rozhodně jsou důležitým a cenným příspěvkem do světa současné české literatury. Řeč je o Petře Klabouchové.

Pokud se pustíte do jejích románů, budete připraveni. Nebudou to pohádky s jednoduchým rozuzlením, ale hluboké, často až mrazivě přesné sondy do naší nedávné historie a do lidské paměti, která je křehká, zrádná, a přesto jediná, která nám zbývá.

Petra Klabouchová píše knihy, které se dotýkají bolavých míst a neuzavřených kapitol naší minulosti, zejména z období komunismu a jeho dozvuků. Její texty se zabývají vinou, odpuštěním, mlčením a dopady politických režimů na osobní životy. Autorka nehledá jednoduché odpovědi ani černobílé hrdiny. Ukazuje, že lidské osudy v dobách totalit byly spleť a často poznamenané rozhodnutími, která nelze jednoduše odsoudit ani ospravedlnit.

Číst Petru Klabouchovou není „lehké“, ale je to obohacující. Její knihy jsou jako lupa, která nám nastavuje zrcadlo a nutí nás přemýšlet o naší vlastní morálce a odvaze v nelehkých časech.

Přijďte si pro ni k nám do knihovny.

JB,

Městská
knihovna Sázava

Křest knihy Heleny Dubničové

JUBILEA, SPOLUPRÁCE A KOMUNITNÍ AKCE

Červen byl ve znamení 120. výročí narození Jiřího Voskovce. Připomněli jsme si ho hned dvěma skvělými akcemi: navštívil nás Filip Šír a Michal Bystrov, kteří nám představili Americkou cestu Jiřího Voskovce a Jana Wericha. V knihovně jsme také s radostí a mnoha slavnými osobnostmi pokřtili novou knihu Heleny Dubničové Úsměv je slyšet. V září se naše město opět rozzářilo při Noci literatury, která byla i letos úžasná – o to se postarali herci a herečky slavných jmen: Miša Maurerová,

Tomáš Hanák

~ ANGLIČTINA HROU

~ BATOLÁTKA

~ SENSORY PLAY V HERNIČE

~ TANÁNKY

~ CVIČENÍ S MIMINKY

~ PRŮZKUMNÍK PŘÍRODY

Woskovky, z.s.

HOGWARTS EXPRESS

Letní příměstské tábory

2026

Anglický

Taneční

Vědecký

PROGRAM

- 8:30 - 16:30
- celodenní pitný režim
- 2 svačiny formou bufetu
- teplý oběd
- zkušené pedagožky

MÍSTO KONÁNÍ

Komunitní centrum Sázava,
Na Káčku 87 a okolí

**Další info a registrace
na woskovky.cz**

Více informací: +420 731 225 325 info@woskovky.cz

Foto: archiv Woskovky

Woskovky, z.s.

Akce Woskovek

Milí Sázavané,
děkujeme všem, kteří s námi v uplynulém roce tvořili místo, kde se děti i rodiče mohou potkávat, objevovat a učit se novým věcem.
Společně se nám podařilo rozvíjet herničku, kurzy, klub pro rodiče i letní příměstské dny – a hlavně budovat komunitu plnou podpory a radosti.

Do nového roku přejeme všem zdraví, inspiraci a mnoho krásných společných okamžiků.
Těšíme se na další rok v Sázavě plný tvoření, zkoumání a setkávání.
Vaše Woskovky

NOVOROČNÍ PŘÍLOHA

SÁZAVSKÝCH LISTŮ – LEDEN 2026

Já ti dám, že se identifikuješ
jako vegetarián!...

Autor vtipů v příloze: Radek Tupý

Tělesná síla

Michal VIEWEGH

„Smím prosit, madam?“

Všichni včetně samotného Richarda už nějakou dobu vidí, že onen drzý pohledný mladík s mimořádnými tanečními schopnostmi, o nichž před chvílí přesvědčil celý tenhle maloměstský hudební klub (a který už předtím vysílal k Zuzaně nestoudně vyzývavé úsměvy), nyní stojí přímo nad Zuzanou a nepokrytě se pokouší Richardovu manželku svést, takže u stolu, který jako by nyní byl až zbytečně blízko u tanečního parketu a u kterého se Zuzanou a zjevně žárlivým Richardem sedí ještě postarší manželský sousedský pár Jarda a Věrka, ve vteřině zavládne nesouhlasné a zároveň poněkud napjaté ticho.

„Ne,“ říká Richard s úsměvem, ale rezolutně. „Rozhodně ne.“

Díky své dlouholeté práci v cateringových službách viděl už bezpočet podobných situací, jako je tahle. Většinou sice šlo o krátký neúspěšný pokus, ale bohužel se za všechna ta léta osobně zúčastnil i mnoha firemních večírků, ba dokonce také několika svateb, které skončily podobně bezostyšnou „krádeží za bílého dne“ (přesněji se to bez ohledu na denní či noční dobu nazvat nedalo). Ne, že by se snad Richard přímo

obával, že by se o takový případ mohlo jednat i dnes, o tom ho právě teď přesvědčoval Zuzanin mírně pohrdavý úšklebek – tak jemný, že pohrdání v něm mohl objevit jen člověk, který ji znal opravdu dlouho a dobře – ale manžel nikdy neví, že? Věrka a Jarda sice onen subtilní výrazový prostředek v Zuzanině obličeji objevit nedokázali, nicméně i oni jaksi zcela automaticky předpokládali, že jsou svědky pouhého zoufalého pokusu o svádění, byť – jak se záhy ukázalo – svým způsobem impozantního: mladík totiž lehce uraženě nakráčel rezolutním krokem přímo k lehce otrávenému dýdžejovi, kterého požádal – jak se mělo záhy ukázat – o přehrání známé skladby Michaela Jacksona Beat it, na kterou všem přítomným následně předvedl evidentně pečlivě nacvičené, a i proto vskutku impozantní taneční číslo: téměř dokonalé vystoupení, jehož ojedinělé drobné chybičky v choreografii či rytmu jako by měly všem jen potvrdit, že se nejedná o cynického profesionála, který tuhle show předvádí pravidelně, nebo který si jejím prostřednictvím dokonce vydělává, nýbrž, že tu jde o ryze spontánní a tudíž i sympatický taneční výstup odvážného amatéra, mladého samečka, který své zadané vyvolené samičce jménem Zuzana předvádí podivuhodné taneční námluvy – místy sice jakoby téměř zoufale, ale přesto s obdivuhodným a vlastně statečným odhodláním...

pokračování na str. 11

Zuzana samozřejmě okamžitě zčervená, ale zároveň je i příslušně pobavena a polichocena. Také všichni ostatní přihlížející diváci (včetně Věrky, Jardy, a dokonce i samotného Richarda) musí chtít nechtě uznat, že choreografie mladíkova tanečního čísla je opravdu rafinovaná. Richard oceňuje především to, jak po každé sérii neuvěřitelně rychlých, dokonale působících rytmických pohybů, jimiž mladý tanečník jednoznačně dokazuje, že opravdu není žádný neumětel, přijde vždy krátké zpomalení, jakási něžná milostná předehra k další brutální choreografické soulož... Odborná porota televizní taneční soutěže by na mladíkově tanci možná našla pár chybiček, avšak v očích laického publika maloměstského klubu jde o vystoupení skoro dokonalé: ty nejnáročnější, a proto i neefektivnější úseky vždy po chvíli vystřídá jednoduchá, příslušně odlehčená a bezmála sebeironická pasáž... I těm největším přítomným skeptikům a škarohlídům mladý tanečník sympaticky dokazuje, že přestože tancovat opravdu umí, nebere tanec zase tak vážně...

Divácký úspěch je evidentní: k Richardovu definitivnímu znechucení hned čtyři maloměstské páry kolem svého zbrusu nového, osaměle tančícího idolu, vytvoří jakýsi obdivný fanouškovský kruh, tleskající do rytmu jako nějaká buňka severokorejských komunistů... Zuzana sice s úsměvem vrtí hlavou, ale po chvíli se k Richardovu nevěřícnému úžasu k obdivnému tleskání připojí, a navíc ještě viditelně zčervená.

A potom už se to jenom zhoršuje: Dýdžej pustí jakýsi prastarý, od prvních tónů unylý cukrkandlový hit – a za chvíli už ten bílý český Majkldeksn stojí přímo nad Zuzanou a bez nejmenších skrupulí říká vedle ní sedícímu Richardovi: „Ted' už mi dovolíte, abych vaši partnerku požádal o tanec?“

Richard se ze samého zoufalství rozhodne předstírat nepochopení. „Ted'?“ zeptá se. „A co se na původní situaci změnilo?“

Zuzana se už ovšem k jeho tiché nevoli zvedá ze židle, s úsměvem přijímá mladíkovu ruku, odchází s ním na parket a nebyvale vlačně začíná tančit... Richard odvrátí pohled a od té chvíle už se na svou ženu a jejího tanečníka na rozdíl od většiny lidí v sále ani jednou nepodívá (ostatní přítomní se ovšem chvílemi škodolibě dívají i na Richarda). Posadí se k parketu zády a sleduje jen podsvícení barového pultu. Kolemjdoucí barmanka Blanka s ním evidentně soucítí, a i když jí předvede rádobu mužně a rádobu sebevědomě pokrčení rameny, na pár vteřin se u něj zastaví.

„Vypadáš k politování,“ pronese bez okolků.

Richard vzdychne.

„Dospělost je schopnost nesoutěžit,“ zopakuje svou nadužívanou hlášku.

„To už jsi mi asi dvakrát říkal. A víš, co je podle mě stárí?“

„Nevím.“

„Neschopnost soutěžit,“ usměje se triumfálně barmanka.

Nikdy nikoho nepodceňovat! pomyslí si Richard. Blančina pohotová replika ho opravdu zasáhne – a celý večer se pak marně snaží dostat do nálady. Zuzana už ho během zbytku večera neopustí (až na pár dlouhých minut, které stráví na dámské toaletě), ale i tak má zkaženou náladu.

Na cestě domů se Zuzana do Richarda láskyplně zavěsí. Svému snadno prokazatelnému, ani ne hodinu starému okouzlení mladým tanečníkem se nyní už jen směje.

„Bylo tu není tu, havrani na plotu, bylo víno v sudě, ted' tam voda bude...“ zpívá za chůze zadýchaně v reakci na Richardovy stížnosti.

Richard se sice už léta snaží brát věci jak jsou, ale pokud ta citace písňového textu má suplovat Zuzanino vysvětlení, proč se tím tancmajstrem nechala tak okouzlit, připadá mu to málo. Ale jdi ty! napomene sám sebe. Váž si toho, co máš! Zaplat' pánbůh za to, že to je aspoň tak, jak to nyní je, přinutí se v duchu konstatovat. Když se na chvíli zastaví, jeho láska ho obejmě a políbí. On její líbání po krátkém zaváhání opětuje, jenže hned poté Zuzana vytahuje mobil, najde v jeho adresáři jméno MAJKL DŽEKS, ukáže ho Richardovi, demonstrativně ho zablokuje, a nakonec dokonce ještě vymaže.

Richard předstírá vděk, ba i dojetí, ale jeho vnitřní hlas doslova křičí: Takže ona si od toho tancmajstra tajně vzala telefonní číslo?! Co na tom,

že ho právě ted' okázale smazala – proč a hlavně kde si ho od něj brala a uložila?!

V žaludku už má důvěrně známou dělovou kouli. Je tak těžká, že se v jednu chvíli málem předkloní.

„Tělesná síla? Směšno!“ plácne nazdařbůh co možná pohrdavě.

Snaží se stát zpřímá, ale samozřejmě ví, že tenhle citát z jakéhosi českého filmu pro pamětníky je ve skutečnosti jen zbožným přáním šedesátiletého muže, který žije s partnerkou o čtvrt století mladší – a bohužel ví i to, že se autor onoho tvrzení zcela zásadně mýlí. ■

Příběh masopustní

Jan ŠTĚDRA

Před lety se tady u nás, v městě Sázavě, stala zvláštní věc. Je to vlastně jedna událost poskládaná z vyprávění více lidí.

Únor, se chýlil ke konci, zem byla ztuhlá na kost, zledovatělý sníh ležel všude kolem a řeka byla krásně zamrzlá, kromě jezu pod klášterem. Led na řece Sázavě byl místy tak silný, že na něm děti hrály hokej a rodiny s kočárky chodily od klášterního jezu až na Kácek a zpátky. Na jednom místě řeky, od jednoho břehu ke druhému, byla ledová cesta od lidí tak vyleštěná, že připomínala sklo.

Do toho všeho se chystaly přípravy na masopust. Mám samozřejmě na mysli masopustní průvod, rej masek, soutěž o nejlepší kostým a podobně. Na Sázavě se tahle tradiční zábava těšila vždy velké oblibě. Den, kdy se malí, velcí, mladí, staří, zkrátka všichni, převléknou do různých masek a pochodují společně s kapelou až do středu Sázavy. Byla vybrána trasa z kostela svatého Martina po silnici kolem velkého mostu a pak mezi paneláky, až na náměstí ke kulturnímu domu.

Na poslední chvíli se však vybrala cesta pod klášterem přes řeku právě proto, že letos byl led na Sázavě obzvláště pevný a pro zpestření se mělo přejít na druhou stranu právě tady.

Po poledni v den konání, kdy se to všechno sešlo u kostela, vyšla kapela jako první, za ní kostýmy, masky, převleky, no zkrátka zástup roztodivných a rozjásaných postavíček. Klauni, rytíři, koně, draci, policisté, lékaři a další filmové a pohádkové postavy. Na silnici už opravdoví policisté uzavřeli cesty, aby mohl celý průvod projít po silnici pod klášter a k řece, kde zase čekali hasiči, aby se při přechodu přes led nikomu nic nestalo. Dav lidí byl dlouhý, hlasitý a barevný, a když přecházeli přes ledovou kru dunělo to po řece od jezu až k sídlišti na druhé straně. Když všichni přešli, vydali se i zbylí přihlížející do města na rej masek. Takže to, co se

stalo pak, bylo spíš dílem náhody. Paní Brázdová z Černých Bud přicházela pozdě do průvodu, protože měla plné ruce práce s maskami svých dětí, tak tu svoji dělala na poslední chvíli. Šla sama kolem pivovaru, a když přecházela řeku, zdálo se jí, že vidí u jezu pod klášterem postavu, která ležela přímo z řeky. Všimla si toho jenom proto, že byl všude sníh

a ten člověk byl v nějakém barevném oblečení. Chtěla se tam jít podívat, aby nešťastníkovi pomohla, ale ten se mezitím oklepal a šel směrem k městu. Po cestě oznámila jednomu z hasičů co se stalo u jezu, a tím to pro ni skončilo.

Hudba se rozléhala mezi domy, na náměstí se čepovalo pivo, podávalo se svažené víno, grog, limonáda, čaj i párky a klobásy a sázavští divadelníci pořádali zabíjačku. Místní baráčníci převzali prostranství od pana starosty, a tak mohly masky vířit kolem, tancovat, pít, jíst a radovat se. Ke stánku s občerstvením dorazil starší pán v kostýmu hastrmana. Říkám kostým, ale vypadalo to, že je s celým tím oblekem nějak srostlý. V záhybech šatů, kalhot i na botách a klobouku měl mech. Na první pohled byl celý nasáklý vodou, ale odvážlivci, kteří už něco vypili, zkoušeli vlhkost prsty a překvapeně zjistili, že je suchý. Jen ze šosu mu kapalo. Zvláštní, že v té zimě nezmrzl. A tenhle člověk stál u stánku s jídlem a pivem a hned si poručil od každého něco. Přitom se pořád rozhlížel a kroutil hlavou. Když mu natočili pivo, dali panáka slivovice, klobásu a koláč, které si objednal, vytáhl z kapsy velký těžký peníz a dal ho na pult. „Co to je?“ zeptal se hostinský. „Stříbro“, povídá skřípavým hlasem hastrman. „Poctivý stříbro, jenž ze dna řeky pochází, šperk z těch krámů, co lidi v řeku nahází.“ „Ale co já s tím budu dělat, vždyť...“ Tu se pan výčepník zarazil, protože viděl, jak se kolem rojí čím dál víc lidí a upřímně se baví a sledují, jak to dopadne. A tak naštěstí přistoupil na vodníkovu hru a nejspíš tím i zachránil celou situaci. „Inu dobrá“, povídá, „hledte, toť poctivý stříbrňák.“ S úsměvem ho vzal do ruky, ale už jak ho bral měl pocit, že to opravdu bude stříbro.

Hastrman do sebe zatím hvízdnu na jedno polknutí sklenici piva a pak i slivovici, což u přihlížejících masek vyvolalo obrovský potlesk a obdiv. Všichni si chtěli najednou s tím záhadným zeleným mužem také připít na zdraví. Hrubá postava vodníkovy najednou pookřála a na bezbarvých rtech se mu objevil úsměv. A tak se lidé bavili dál, hudba vesele hrála a záhadný muž v kostýmu hastrmana s místními popíjel, ptal se na to a na ono, a i když ho nikdo neznal, on sám věděl o městě moc. Dokonce znal spoustu dědů a pradědů a babiček a prababiček i těch starších lidí, kteří na masopust přišli. Sice vypadal, že už není nejmladší, ale že by znal obyvatele města, kteří tu žili před více než sto lety? Lidé si říkali, že to bude určitě nějaký kronikář z blízké vesnice a takhle krásně to hraje. Jistě zná historii i místní lidi z kroniky, a tak je ve svém živlu. „Cha chá, ten má ale za ušima“, mysleli si.

Najednou hudba přestala hrát a ozval se hlas pana starosty a rychtáře baráčníků, kteří postupně vyhlášovali výsledky. „A nakonec první místo získává: hastrman.“ Zraky všech se dívaly směrem ke stánku, kde stál ten zvláštní, mechově zelený pán. Všichni volali „výborně“ a „sláva“ a zmateného vodníka tlačili zástupem lidí až na místo, kde se vyhlášovaly výsledky. Oba, starosta i rychtář, podali překvapenému muži ruku a představený baráčnicků ještě řekl: „Jsme rádi, že jste přišel mezi nás, drahý hastrmane,“ a předal mu velkou láhev pálenky.

Vodník, zdálo se, že najednou celý zvlhl, pokud to vůbec bylo možné, z očí se mu draly slzy a na celé kolo zaskřípal svým hlasem: „Toho bych se nenadál, že bych s lidmi stejně stál. Ruce podal, pivo popil, to by sumec nepochopil. Nemohu se vzdát duší, však tento rok, všechno ruším.“ Celý dojatý se vrátil i s lahvičkou zpátky do hloučku ke stánku s jídlem. Lidé pak ještě dlouho vzpomínali na pána, který všechny bavil svými podivnými, veršovanými historkami od řeky. Postupně se začalo stmívat, masky odcházely, ale ti nejhouževnatější stáli a povídali si s vodníkem.

Náhle se na náměstí doneslo, že jak se lidi vraceli přes led, tak se s nimi na jednom místě probořil. Nejspíš dostal pořádně zabrat, když přes něj na začátku přecházely davy. V tu ránu, co mělo ruce a nohy, vydalo se pomoci k řece.

Tam se děly věci. Když tam dorazila většina lidí bylo vlastně už po všem. Ti, kteří k neštěstí přišli první, viděli, jak se asi deset masek topí v řece mezi ledovými krami. Někteří se drželi rozlámaného ledu a jiní se už potopili pod hladinu. Najednou se od jezu ozval strašlivý skřípavý hlas. Takové podivné, nesrozumitelné cosi, že to pořádně nešlo popsat. Z řeky náhle vyskakovali, jako blechy z kožichu, ti lidé, co se tam ještě před chvílí topili. Někdo přistál na levém, někdo na pravém břehu, ale všichni živí a zdraví, jen poněkud promrzlí. Hasiči i policie je všechny odvezli do nemocnice, aby nedošlo k podchlazení nebo omrzlinám. Časem se začalo říkat, že za jejich záchranu mohly nejspíš vodní proudy. U samotného neštěstí, které nakonec skončilo dobře, bylo jen málo lidí. Navíc bylo už šero, a tak nebylo dobře vidět. Pár dětí, pod kterými se led prolomil přiznalo, že cítily, jak je přes zadek pleskla rybí ploutev a ony vyletěly ven jako kopací míč. Dospěláci na pohádky nevěří, takže ti, co byli tenkrát taky ve vodě, začali šířit tu historku s vodními proudy. Na tom, že slyšeli ten podivný výkřik, se ale shodli všichni.

Hastrmana od té doby už nikdo neviděl a bylo to po dlouhé době po první, kdy se na Sázavě celý rok nikdo neutopil. ■

Rádiovka

Leoš ŠEDO

Brač, chorvatský ostrov, jeden z mnoha rozhozených podél jadranského pobřeží. Na dohled leží přístavní město Split, odkud je to na ostrov trajektem nějakých padesát minut.

Poprvé jsme na Brači přistáli, když se země ještě nazývala Jugoslávií a její milovaný i nenáviděný vládce Josip Broz Tito měl před sebou ještě necelý rok života.

Nějakých čtrnáct dnů jsme tam tenkrát s partou českých přátel pobývali v městečku Sutivan. Půvabné starobylé rybářské městečko s malým přístavem a dvěma kostely, kolem pobřeží a na svazích zvedajících se zvolna vzhůru nevelká novodobá zástavba. A v okolí zátoky s kamenitými či oblázkovými miniplážemi, kde se dá užívat slaná voda a sluníčko klidně i bez plavek.

Vybavení omezeným přidělem dinárů z takzvaného devizového příslibu a nějakými utajenými západoněmeckými markami, za které se dalo něco zajímavého koupit při výletu do Splitu, jsme s sebou jako správní čeští turisté vezli řádnou zásobu potravin.

Zpestření mohlo být v podobě místního ovoce a zeleniny, ale také čerstvě ulovených ryb, které nabízelo každý den ze svého úlovku pár rybářů. U malého přístaviště stával velký kamenný stůl a na něm vyložené ryby, případně i nějaká jiná mořská žoužel.

Samozřejmě jsme takové nabídky neodolali a rybky skončily večer na roštu nad ohněm. K tomu nevalné místní víno, které se v lahodný nápoj proměnilo nějakým kouzlem – totiž tím, že se popíjelo právě tady, pár kroků od moře a pod hvězdami, které jak praví stará píseň nejkrásněji hoří ve Splitu nad mořem...

Říká se – čas oponou trhnul. V případě Jugoslávie drsně a nemilosrdně. Jedenáct let po smrti Tita a brzy po pádu komunismu v Evropě roztrhala občanská válka Jugoslávii na několik nezávislých států. Série krvavých a často nepředstavitelně brutálních konfliktů začala

v roce 1991 a skončila de facto až po deseti letech, v roce 2001 v Kosovu a Severní Makedonii.

I samotný Brač se ocitl ve válečné zóně, čelil námořní blokádě ze strany jugoslávské armády – tedy Srbů, dokonce několika leteckým útokům. Život na ostrově tou dobou jistě nebyl žádný med a jakákoliv turistika, jeden z nejdůležitějších zdrojů příjmu, až do roku 1995 neexistovala.

Chorvati si konečně vydobyli nezávislost a začala poválečná obnova.

Byla to spíš shoda náhod, že jsme po třidvaceti letech, koncem srpna roku 2002, znovu přistáli s trajektem v Supetaru a přešli do pár kilometrů vzdáleného Sutivanu.

Domluvené ubytování pro naši čtveřici bylo úžasné. Krásný starobylý kamenný dům se tyčil přímo nad přístavištěm, uvnitř moderně

vybavený vším potřebným pro příjemný pobyt. Majíce na střechách našich vozidel připevněné bicykly, mohli jsme podnikat vyjíždky po okolí a především se pohodlně dopravit i do oněch vzdálenějších zátok s kamenitými či oblázkovými miniplážemi, kde se jsme si užívali slanou vodu a sluníčko i bez plavek.

Po těch třídvaceti letech se ledacos změnilo. Dináry se změnilly v kuny a s kunami samozřejmě i ceny. Zmizelo sutivanské letní kino ve dvoře, kde mohlo za totače lačné české oko spatřit leccjaký doma nedostupný film. Všude kolem bylo vidět, že místní chystají obnovit a co nejvíc rozšířit ubytovací kapacity, zkrátka znovu pořádně rozjet turistický byznys.

Znatelně ovšem ubylo místních rybářů a nabídka na známém kameném stole se povážlivě ztenčila. Pro ryby jsme už museli zajíždět na trh do Supetaru.

Jeden z rybářů však vytrval. Jeho nebesky modrá lodička kotvila přímo pod našimi okny a mohli jsme ho považovat i za nejspolehlivějšího předpovědače počasí. Když nevyjel a zatáhl loďku celtou, nevyhnutelně dorazila bouřka a liják.

Už postarší chlapík s ošlehanou tváří a neodmyslitelnou pokrývkou hlavy – naraženou rádiovkou. A podle ní jsme mu také začali říkat. Rádiovka.

Sutivanu a kamennému domu na nábreží jsme zůstali věrní. Až na dvouletou covidovou pauzu jsme tu pravidelně trávili začátek září. A pokaždé hned po příjezdu následovala kontrola – jestlipak je modrá lodička na svém místě a jestli Rádiovka stále vyjíždí na moře?

Každým rokem jsme už při příjezdu objevili nějaké změny. Některé nás zpočátku zaskočily, ale většinou jsme uznali, že jsou to změny k lepšímu a Sutivan vypadá rok od roku lépe. Smířili jsme se i s luxusním hotelem Lemon Garden, který se rozložil na části nábreží.

Stálých obyvatel má Sutivan kolem tisíček. Komunita stárne, mladí se vydávají porůznu do světa. Také náš rybář Rádiovka má svůj věk, i když stále statečně vyráží na moře. Jednou jsme po příjezdu zjistili, že okraj modré lodičky obtáhla černá linka. Bylo to znamení, že Rádiovka ovdověl.

V sezóně je nábreží kolem přístaviště plné života. Stánky zmrzlinářů, obchodníci se suvenýry a plážovými nezbytnostmi, zahrádka pro hosty Lemon Garden i zahrádka kavárny a restaurací. Turisté, návštěvníci, mezi tím se proplétají protivní elektrokoloběžkáři.

A ze své lavičky, která jim zůstala uprostřed toho mumraje, všechno pozoruje a hodnotí partička postarších starousedlíků. Dědkové – jak jim říkáme – jsou společně s naší paní bytnou zdrojem každoroční informace, co že se za ten rok v Sutivanu událo.

Tak jsme také zjistili – poté, co jsme ho marně vyhlíželi – že už Rádiovkovi došly síly a odstěhoval se k dceři na odpočinek. Už jsme ho

mohli potkávat jen, když jsme zašli na ranní espresso do kavárny vedle našeho domu. Tam jednu stěnu proměnili v galerii černobílých portrétů místních seniorů a seniorek. Moc se nám to líbilo, nejen kvůli těm skutečně skvělým fotkám, ale i jako gesto uznání i vzpomínky na členy místní komunity. Netušili jsme, že v tomto ohledu nás čeká ještě jedno překvapení.

I Rádiovka se vydal na svoji poslední plavbu a nás ta zpráva dostihla krátce po příjezdu. Modrá lodička s mlčenlivým rybářem v rádiovce už nevypluje.

Sešli jsme k místu, kde po léta kotvila. A nevěřili jsme vlastním očím.

No ne – oni mu tady snad postavili pomník? Na místě totiž přibyl zhruba metrový sloupek k jakému se v přístavu uvažují lodě. Vyvedený z krásného bračského kamene, zakončený plochou hlavicí. Malou chvíli jsme váhali nad pravým účelem kamenného artefaktu, ale když jsme si jej prohlédli pořádně, došlo nám, že je to skutečně pomník. Skoro jsme v tu chvíli měli slzy v očích.

Na ploché hlavicí totiž leželo cosi lesklého. Přišli jsme blíž a poznali, co to je.

Byla to do bronzu odlitá – rádiovka. ■

▼ VÝSTAVA KRESLENÉHO HUMORU TUPÝ-VOSTRÝ

Srdečně vás zveme na výstavu sázavského rodáka, divadelníka, moderátora a umělce Radka Tupého, která se koná v budově Českého rozhlasu v Praze od 12. ledna do 28. února 2026.

Své vtipy zde bude vystavovat společně s profesionálním kreslířem a ilustrátorem Mirkem Tapírem Vostrým. Právě spojení Tupý-Vostrý se ukázalo jako osvědčené, proto spolu vystavují již podruhé.

Přijďte se podívat, pokud budete mít cestu do Prahy. Vernisáž se koná ve čtvrtek 15. ledna od 17 hodin. Krú

VÝSTAVA kresleného humoru TUPÝ-VOSTRÝ

VERNISÁŽ 15. LEDNA 2026 OD 17 HODIN

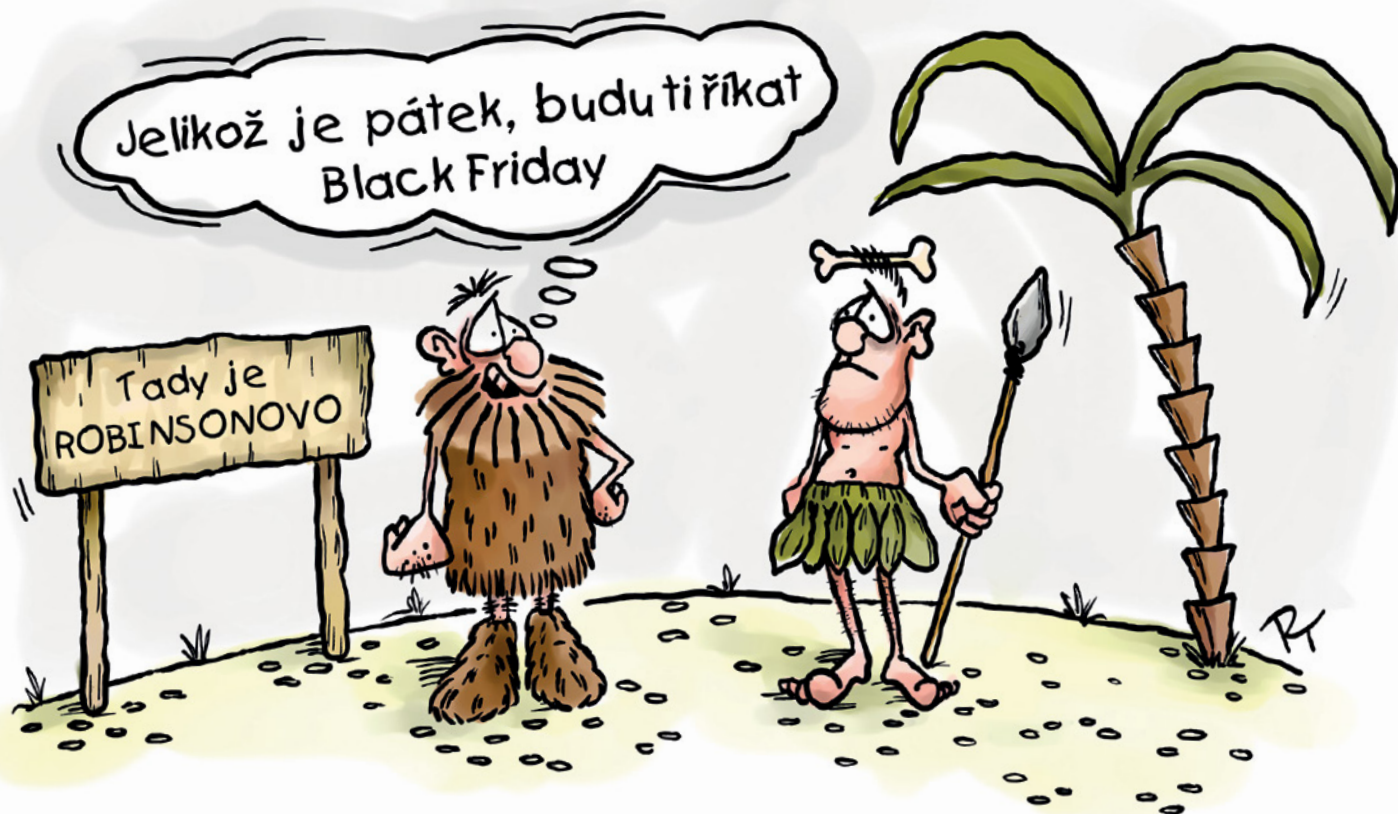
Srdečně vás zveme na výstavu kresleného humoru dvojice karikaturistů, humoristů a ilustrátorů Radek Tupý a Mirek Tapír Vostrý.

Výstava bude otevřená od 12. ledna do 28. února 2026 v historické budově Českého rozhlasu, Vinohradská 12, Praha 2.

Galerie
Vinohradská 12

Tapír
magazín humoru a satiry

Soubor básní

Dominika KRATOCHVÍLOVÁ

BOD TÁNÍ

Jsem tvoje zlato kočičí
mnozí však netuší mojí cenu
když ruce tvé mě obklíčí
probouzíš ve mně pravou ženu

Taju dřív než při tisíc šedesáti
čtyřech
stačí mi pouhých třicet šest a půl
opilá tebou jak po deseti pivech
a v hlavě – přemnožený úl

LENTILKY

Dal jsi mi dárek v krabičce
Chrstící jako rumbakoule
Barevné bombonky z čokolády
Z kterých mám za ušima boule
Dal jsi mi vstupenku do dětství
Barevnou jako lampiony
Veselé čочки pro štěstí
Z cukrátek věčné šampiony

Červenou matlám si na pus
Modrou si mažu na víčka
Zelenou tečku vprostřed čela
Jakou má princezna indická
Zas jsem jak malá holčička
Zmalovaná upatlaná a sladká

ZIMNÍ RÁNO

Ležím v posteli
s hlavou podloženou
loket zabořený do peřiny

Oči mi utíkají z okna ven
tam někam do krajiny...
na špičky stromů

A ráno odkrývá bílý den

Měla bych přidat do kamen
ale nechce se mi z postele

Obzorem právě proletěli
dvě labutě
ladně a synchronizovaně
labutí manželé

Tak rychle jedno polínko
trochu si zahřát dlaně
a zase zpátky na kutě

Ještě si pouštět tenhle film...

JSEM NEDĚLE

Jsem neděle
Po ránu vítaná
nemusíš z postele
Desátou hodinou
uctěná v kostele

V poledne svátečním
obědem na stole
Bábovkou sladkou
jak cukrová homole
S večerem znavená
příchodem pondělí
Hýčkej mě
Miluj mě
Pokornou neděli

DĚKUJI TI PÍSKU...

Ty rozpálený sluncem od rovníku
Uvázl si mi na kotníku
v kapičkách slané mořské vody
Prohřáls mi akuprésní body
a naladil mě do pohody
a tak na tebe vzpomínám...
zatím co ty ležíš u moře
já běhám v pohorkách po dvoře ■

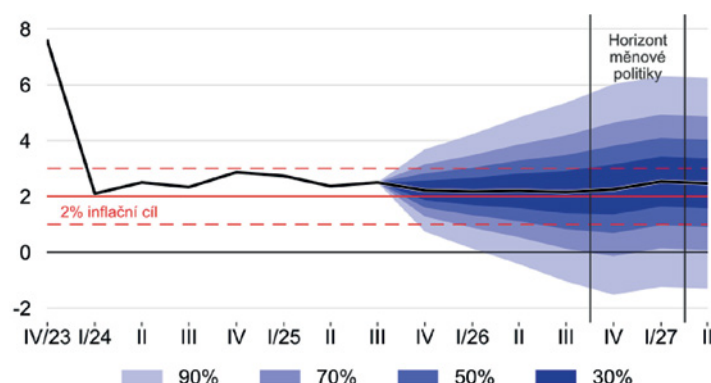
OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2025 A VÝHLED NA 2026

Rok 2025 je téměř za námi a při zpětném pohledu lze říci, že z ekonomického hlediska šlo v České republice o období poměrně klidné, bez výraznějších otřesů či překvapení. Po turbulentních letech, kdy jsme si prošli prudkým růstem cen, nestabilitou na energetických trzích i zvýšenými úrokovými sazbami, byl letošní rok spíše stabilizační. Nejen domácnosti, ale i firmy získaly po dlouhé době prostor k nadechnutí a přizpůsobení se nové ekonomické realitě.

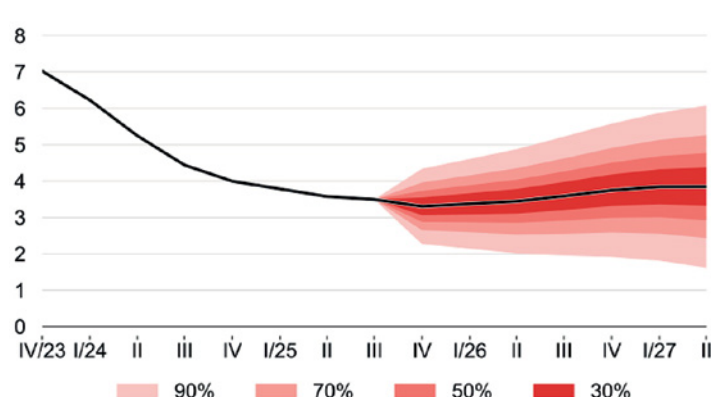
Česká národní banka během roku několikrát naznačila, že celkové ekonomické prostředí nevykazuje zásadní rizika, která by vyžadovala dramatické zásahy. Inflace se držela v přijatelných mezích a postupně se přibližovala k cíli centrální banky. Zároveň ekonomika nerostla nijak závratným tempem, ale ani se nepropadala – jednoduše řečeno, pohybovali jsme se ve stabilním pásmu, které je pro dlouhodobé plánování příznivé.

Tento neutrální pohled ČNB, který je dobře vidět i v příložených grafech, jasně ukazuje, že ani v roce 2026 se neočekávají dramatické výkyvy. To je dobrá zpráva pro každého, kdo plánuje investice, řeší bydlení nebo se snaží orientovat v tom, co může přijít. Platí to zejména pro oblast financování bydlení. Hypoteční sazby se letos ustálily a nic nenasvědčuje tomu, že by je v nejbližších měsících čekal větší pohyb nahoru či dolů. Pro zájemce o nové bydlení to znamená předvídatelné prostředí, které usnadňuje rozhodování.

PREDIKCE INFLACE DLE ČNB

PREDIKCE ÚROKOVÉ SAZBY 3M PRIBOR DLE ČNB

Zajímavou kapitolou letošního roku byla také oblast investic. Zatímco mnoho dynamických aktiv zůstávalo citlivých na globální vývoj, konzervativnější investiční směry ukázaly svou sílu. Nemovitostní fondy či kvalitní dluhopisové fondy se opět staly jistotou pro ty, kteří hledají stabilnější zhodnocení. V kontextu stále mírné inflace navíc tyto investice dokázaly nabídnout výnos, který inflaci překonává – a to je pro české střadatele jednoznačně pozitivní zpráva.

Stále častěji také vidíme, že lidé z menších měst a obcí, podobných té naší, přemýšlejí o investování mnohem zodpovědněji a s větším rozhledem. Nejde už jen o spoření „na horší časy“, ale o snahu dlouhodobě ochránit hodnotu svých úspor a hledat stabilitu v období, kdy se svět kolem nás rychle mění. Rok 2025 ukázal, že i bez velkých skoků a událostí může být ekonomika zajímavá a přinášet příležitosti.

Ať už byl tento rok pro každého z nás jakýkoli, jedno máme společné – na jeho konci se ohlížíme a přejeme si, aby ten další byl ještě o kousek lepší. Věřím, že stabilní ekonomické prostředí nám k tomu může pomoci, ale to nejdůležitější si přinášíme sami.

Do nového roku vám přeji hlavně pevné zdraví, hodně radosti, spoustu klidných chvil s vašimi blízkými a odvahu plánovat i snít. Ať je rok 2026 plný dobrých zpráv, klidu a příležitostí.

Radek Janda

Ing. Zdeněk Janda

Senior exkluzivní konzultant

☎ 724 312 312

✉ zdenek.janda@sls.cz

Ing. Radek Janda

Regionální ředitel

☎ 602 441 012

✉ radek.janda@ok-h.cz

ZPRÁVY ZE SOCIÁLNÍ OBLASTI

Svatý Mikuláš naděloval dětem z NZDM Archa

Starší klienti z naší služby si pro svoje mladší kamarády a sourozence připravili mikulášskou nadílku. Z kontaktní místnosti v Chechtáku vyrazili do jednotlivých rodin. Balíčky jsme mohli rozdávat díky štědrosti dárců, kteří se zapojili do podzimní celonárodní potravinové sbírky. Všem za to mnohokrát děkujeme. Svátý Mikuláš dětem připomněl, co všechno v letošním roce zvládly. Vsadili jsme na vlídnost a laskavost, a když už někde v knize hříchů nějaký prohřešek byl, děti slíbily nápravu. Vždyť kdo z nás dospělých nedělá chyby.

Za tým NZDM Archa Alžběta Brychtová

TJ KAVALIER SÁZAVA Z.S. – ROZVRH TĚLOCVIČNY 2025/2026

Hodina / den v týdnu	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Pondělí									Stolní tenis – Žoha		JSO Volejbal – Vocl	
Úterý								Atletika příprava 1.stupeň ZŠ – Doubková, Betuštiaková + čtvrtek - stadion	JSO ženy A – Ottlová (zdravotní)	Atletika 2.stupeň ZŠ – Gregor, Janda	JSO ženy B – Boušková, Režná (kondiční)	Nohejbal muži – Dyškant
Středa						Soukromá hodina DD Sázava			Stolní tenis děti – Houdek, Žoha	Stolní tenis – Žoha		
Čtvrtek						Woskovky G	Woskovky Gymnastika	JSO Předškolní děti – Pospíšilová	JSO Sportovní hry – Pospíšilová	Atletika 2.stupeň ZŠ – Gregor, Janda	JSO ženy B – Boušková, Režná (kondiční)	BOX – Hetman
Pátek						JSO Volejbal školní – Vocl, Prchal 14–16h		Atletika příprava 1.stupeň ZŠ – Nováková, Jindrák od 16h	Stolní tenis – Žoha			Nohejbal muži – Dyškant, Gregor P.
Sobota	Stolní tenis – SOUTĚŽ dětí – dle rozpisu Žoha					Thajský box – Kališ	JSO Orientální tance začátečníci – Jenišiová-Králová	JSO Orientální tance – ženy – lichý týden Jenišiová-Králová 16:00–17:30		Stolní tenis – SOUTĚŽ Žoha (17–19:30) – dle rozpisu	JSO Volejbal – Vocl, Prchal	
Neděle		Stolní tenis – dle rozpisu	Atletika (fotbal) – Krupička			Soukromá hodina – Keltnerová – Tance 14:30–16 h		Nohejbal ženy	Atletika – Krupička, Janda, Gregor (basketbal)		JSO JOGA – Boušková	BOX – Hetman

Šachy – trenér p. Řeřábek – Zasedací místnost sokolovna – ÚTERÝ – 13:30–15:00 a 15:00–16:30

Stolní tenis – soboty v uvedených časech dle rozpisu dětské a krajské soutěže (uvedeno na nástěnce)

Fitness centrum – dle přítomnosti trenéra, držitelé roční permanentní vstupenky bez omezení

TJ KAVALIER SÁZAVA Z.S. – KONTAKTY

ODDÍL	JMÉNO	TELEFON/E-MAIL
Atletika – předseda oddílu	Mgr. Václav Krupička	☎vasek.krup@seznam.cz
Atletika – správce areálu	Vladimír Gregor	☎VI.Gregor@seznam.cz
Atletika – příprava 1. stupeň ZŠ	Tereza Doubková, Lenka Betuštiaková	☎1776 629 684, ☎terezapolinkova@seznam.cz
Atletika – 2. stupeň ZŠ	Mgr. Vladimír Dvořák	☎vladimir.dvorak.ml@seznam.cz
Atletika – příprava 1. stupeň ZŠ	Lucie Nováková, Jakub Jindrák	☎Nov.lucka@email.cz, ☎608 708 963
Atletika – 2. stupeň ZŠ	Raděk Janda, Jaroslav Gregor	☎radek.janda@ok-h.cz
Box	Vladimír Hetman	☎hetman@centrum.cz
JSO – předseda oddílu	Hana Mašátová	☎hana.masatova@atlas.cz
JSO – Volejbal	Ing. Václav Vocl	☎vaclav.vocl@tiscali.cz
JSO – Ženy A – zdravotní	Radka Ottlová	☎ROttlova@seznam.cz
JSO – Ženy B – kondiční	Jana Režná, Bohumila Boušková	☎pajabo@quick.cz
JSO – Joga	Bohumila Boušková	☎pajabo@quick.cz
JSO – Rodiče a děti	Mgr. Monika Pospíšilová	☎mpospisilova.m@seznam.cz
JSO – Sportovní hry	Mgr. Monika Pospíšilová	☎mpospisilova.m@seznam.cz
JSO – Orientální tance	Lenka Jenišiová (Králová)	☎1775 128 348
JSO – Tribal fusion – orient. tance	Mgr. Markéta Čechová	☎tanecsazava@gmail.com
Nohejbal	Zdeněk Dyškant	☎dyskantzdenek@atlas.cz
Stolní tenis	Michal Žoha	☎M.Zoha@seznam.cz
Stolní tenis – děti	Richard Houdek, Michal Žoha	☎1737 844 480
Tenis – předseda oddílu	Mgr. Vladimír Dvořák	☎vladimir.dvorak.ml@seznam.cz
Tenis – správce areálu	Vladimír Dvořák st.	☎1607 784 588
Šachy	Sláva Řeřábek	☎1602 316 085
Šachy – trenér dětí	Sláva Řeřábek	☎slavarerabek@seznam.cz
Vodácký oddíl – předseda	Michal Brožek	☎1736 450 904
Hurá za zábavu	Lucie Nováková	☎Nov.lucka@email.cz
VÝKONNÝ VÝBOR TJ		
Předseda TJ	Mgr. Monika Pospíšilová	☎mpospisilova.m@seznam.cz
Místopředseda TJ	Vladimír Gregor	☎VI.Gregor@seznam.cz
Pokladník	Jana Šteflíčková	☎j.steflickova@seznam.cz
Hospodář	Ing. Ladislav Pavelek	☎lpavelek@centrum.cz
Člen výboru	Michal Žoha	☎M.Zoha@seznam.cz

TAEKWON-DO

NA MISTROVSTVÍ ČR V TAEKWON-DO ITF 2025

OPĚT ZÁŘILY I CVIČENKY ZE SÁZAVY

Vrcholem tuzemského roku Taekwon-do ITF bylo tradičně Mistrovství ČR dan. To se konalo 7.–8. listopadu v Nymburce. Letos se jej opět zúčastnila řada reprezentantů naší školy bojových umění Ge-Baek Hosin Sool a díky jejich výkonům se naše škola stala nejúspěšnější školou Taekwon-do ITF na MČR i v roce 2025. Z naší skupiny, která cvičí vždy v pondělí od 17:30 v budově ZŠ, se zúčastnila tři děvčata.

Nejvíce zazářila nemladší účastnice ze sázavské skupiny minižákyně Anna Sedlmajerová, která si z mistrovství ČR odvezla dvě zlaté a jednu stříbrnou medaili z individuálních disciplín: sportovního boje, speciálních přerážecích technik a ze cvičení sestav. K tomu se podílela na týmovém zlatu ze sportovního boje. Další skvělý výkon podala mladší juniorka Marie Antonie Stibůrková, která ve své kategorii zvítězila ve sportovním boji, dále vyskákala bronzovou medaili ve speciálních přerážecích technikách a spolupodílela se na týmovém zlatě ve sportovním boji. Nesmíme zapomenout i na výborný výkon starší juniorky Viktorie Mádlíkové, která vybojovala dvě stříbrné medaile, ve cvičení sestav a ve sportovním boji. Také se podílela na zlatě ve sportovním boji družstev. Gratulujeme k těmto sportovním úspěchům!

KONTAKTUJTE NÁS

Máte otázky nebo se chcete přihlásit? Navštivte naše webové stránky **tkd.cz** a získáte bližší informace o Taekwon-Do a trénincích u vás i v okolí. Začněte svoji cestu ještě dnes. Přidejte se k nám a objevte svět bojových umění. Těšíme se na vás!

Jitka Vorlíčková, jitka.vorlickova@tkd.cz

Nábor dětí do šachového oddílu TJ Kavalier Sázava z.s.

Přihlášky na tréninky a turnaje
v sokolovně:

sachyslavy@seznam.cz

nebo tel. 602 316 085

Na všechny se těší
Sláva Řeřábek

SÁZAVSKÁ ZASTAVENÍ

— Lednové pranostiky —

Roste-li tráva v lednu, sahá bída ke dnu.

Lednem rok nový se starým se stýká, kdo ve starém nepracoval,
v novém ať nenaříká.

Leden-li se v blátě brodí, nenaplní vinař sudy.

Není oheň bez dýmu, ani leden bez jihu (oblevy).

Je-li leden chladný a jasný, bude rok úrodný a krásný.

Teplý leden, k nouzi krok jen jeden.

Když se leden vydaří, naděj na úrodu nezmaří.

Je-li leden nejostřejší, bude roček nejpłodnější.

Když je leden bílý, je sedlákově milý.

Je-li leden studený, duben chválí osení.

V lednu roste-li tráva, neúroda se očekává.

Leden jasný, roček krásný. Leden studený, duben zelený.

V lednu silný led – v květnu bujný květ.

Leden – ve dne jas, v noci mráz.

Je-li leden mírný a deštivý, pak únor nás jistě zimou navštíví.

V lednu sníh a bláto, v únoru tuhé mrazy za to.

V lednu mráz – těší nás, v lednu voda – věčná škoda.

1. 1. – Nový rok

Na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o krok dále,
na Hromnice o hodinu více.

Na Nový rok o kuří krok.

Jak na Nový rok, tak po celý rok.

6. 1. – Tři králové

Na Tři krále mrzne ve dne i v noci stále.

Mimořádná prohlídka velké věže Sázavského kláštera. Rozhovor s Ivo Knížkem*, kastelánem poutního místa sv. Prokopa v Sázavském klášteře

Velká věž, nebo-li nejvyšší dominanta Sázavského kláštera, byla do roku 2016 v majetku Národního památkového ústavu. Nyní je v majetku římskokatolické církve, ve správě farnosti Sázava – Černé Budy. K majetku patří i kostel svatého Prokopa, který byl před několika lety (2019–2021) kompletně zrekonstruován za značného úsilí místního faráře Radima Cigánka, Ivo Knížka a dalších.

Rozhovor trval přes hodinu a Ivo v něm vyprávěl tolik informací, že by vydaly na další poutavý článek. Po celou dobu rozhovoru mi Ivo několikrát připomínal, že vše je dílem týmu a on je pouze jeden z mnoha, kteří se na rekonstrukci podíleli, s respektem k památkám a ke sv. Prokopu.

Druhou část článku představuje reportáž z výjimečné a nesmírně zajímavé prohlídky věže, z níž později vznikne i video dokument.

Ivo Knížek

Začneme s historií. Co je klášter?

Klášter je rozlehlejší areál určený pro život duchovního či náboženského společenství, který byl hospodářsky samostatný a sloužil také jako kulturní a hospodářské centrum celého okolí. Jedním z objektů je i klášterní věž, která je součástí nedostavěné klášterní basiliky. V původním projektu zde mělo stát dvouvěží, ale došlo ke změně a druhá věž se ani nezačala stavět. Výzkumy je tak potvrzeno, že to nebylo z důvodu napadení Sázavského kláštera

husity, ale změnou projektu. Podle mého názoru byl původní projekt předražen, došly finance a bylo nutné přikročit k úspornějším variantám a halové kostely měly již jen jednu věž. Existují informace, že husité měli svatého Prokopa v úctě a zničení kláštera se tak vyhnuli.

Jak bys přiblížil věž Sázavského kláštera?

Věž má jehlanový typ, tzv. věžovou střechu, od 19. století po zásahu bleskem, kdy shořela původní střecha. Do té doby také bylo hodinové patro níže než nyní, tedy ve zvonovém patře. Nově je umístěno nad zvonovým patrem na úrovni vrcholu zděné části z počátku 20. století.

V letech 2019–2021 proběhla rozsáhlá rekonstrukce věže, kostela sv. Prokopa s kryptou a fary. Věž získala nové pokrytí kvalitními šindeli, které vydrží 30 až 50 let. Stáří se podepsalo na původních pozednicích natolik, že se musely vyměnit. Výměna byla možná pouze postupným vybouráním zdiva pod nimi, nasazením zespodu, zaklíněním a opětovným dozděním zdiva. Samozřejmě za dokonalého statického vynesení opravované části. Měli jsme ale přímiluvu nahore – svatého Prokopa.

Vymýšlení postupu zabralo několik týdnů vymýšlení a příprav. Všechny úpravy se pečlivě promýšlely, protože jediná chyba mohla způsobit třeba zničení několikametrového trámu a opětovné obtížné dopravení nahoru.

Věž začíná u paty původní kamennou částí s točitým kamenným schodištěm. Pak na něj navazuje dřevěný vnitřek, se štenýřovým schodištěm se zcela původními nevyměňovanými schody, tedy skutečně baroko. V rámci rekonstrukce jsme vyměnili zcela prošlapané či polámané schody a poškozené zábradlí. V současném hodinovém patře se kompletně vyměnili podlaha. Nový je i převod hodin k vnějším ručičkám. Převody vertikálního a horizontálního pohybu hodinových ručiček byly doplněny o strážku, protože předtím se několikrát stroj zasekl, když se tam dostalo listí a nečistoty. Některé úpravy proběhly ještě pod správou NPÚ.

Co tě vedlo k nápadu uspořádat mimořádnou prohlídku klášterní věže v Sázavě?

Poslední prohlídka věže byla v roce 2017, ještě za správy Národního památkového ústavu. Poté, co věž připadla do našeho majetku, se lidé ptali, zda

bychom nechtěli prohlídky obnovit. Nebylo tedy od věci začít se tím zabývat. Nikoliv jako klasický okruh, ale jako skutečně mimořádnou prohlídku.

Jak jste připravovali koncepci prohlídky?

Koncepci jsme vymýšleli s historikem PhDr. Miroslavem Šmiedem, Ph.D. Je to odborník s velmi příznivými ohlasy a my jsme za jeho účast a pomoc velmi rádi. Je dokonce specialistou na hru Kingdom Come, což obnáší, že při svých přednáškách a prohlídkách upozorňuje na souvislosti skutečných míst s virtuálními místy v této celosvětově známé hře, která do Sázavského kláštera přiláká každý rok značné množství návštěvníků i z ciziny.

Jak probíhala příprava na prohlídku?

Byla velmi náročná a vyžadovala účast čtyř lidí celý týden před prohlídkami. Museli jsme několikrát denně vystoupat po příkrém schodišti více jak 40 metrů vysoko. Za tu řadu let a následné rekonstrukce celé věže, včetně krytiny, schodišť i výměny kříže a makovice bylo co dávat do pořádku. Bylo nutné nahradit po dobu prohlídky stávající žaluzie dočasným prosklením, aby bylo ve věži dostatečné světlo a výhled z věže.

Jak jste dali vědět veřejnosti o konání akce?

Hodně mě potěšilo, že se to skutečně dostalo mezi Sázaváky, že měli opravdu zájem. Říkal jsem si, že to bude takový pokus. Masivní reklama byla opravdu jenom kolem Sázavy nebo v Sázavských listech. Významná pomoc přišla z infocentra.

Počítáte s dalšími prohlídkami?

Skutečný zájem převýšil očekávaný počet. Důkladně vyhodnotíme, co nám akce přinesla a co by mohla přinést při jejím opakování. Do budoucna bychom chtěli šířit informace a pozvánky novými mediálními kanály, na kterých teď pracujeme, aby se informace dostaly i mimo Sázavu. Prohlídka věže je jen součástí celého projektu, na kterém má hlavní podíl farář Radim Cigánek. Bez něj bychom se tu nesešli.

Neodpustím si formulaci, kterou Ivo uzavřel své povídání poté, co jsem mu poděkoval a velmi ocenil jeho přístup a nasazení, s kterým k přípravě nejen této akce přistupuje: „Hlavně mi tam nedávej svatozář, protože to není moje dílo, je to dílo kolektivní. To, že osmispřeží s kočárem jede dobře, není jen zásluha kočího.“

Zvony ve věži

REPORTÁŽ Z PROHLÍDKY KLÁŠTERNÍ VĚŽE

Je 18. října 2025, asi 9:30. Ivo Knížek a doktor Šmied se připravují na první prohlídku v 10 hodin. Každá ze tří prohlídek má trvat jeden a půl hodiny, další bude ve 12:30 a pak v 15 hodin. Ivův syn Michal bojuje skoro celý týden s nachlazením, přesto se prohlídek zúčastní a je připraven doplnit je svými zkušenostmi z rekonstrukce i přípravy věže. Pro všechny průvodce to znamená třikrát za den vystoupat přes 40 metrů po strmých schodech

Hodinový stroj

Detail zvonu Svatý Prokop

a vyprávět příběhy a historii. Každá z výprav má deset návštěvníků plus tři průvodce a mne coby dokumentaristu s kamerou.

Počasí se vydařilo. V 10 hodin se všichni scházíme u paty kláštera. Ivo odevlíká železnou branku a na malém prostoru s panem doktorem Šmiedem podávají historické informace o klášteře, věži, stavebním materiálu a dalším. Pak se úzkým točitým kamenným schodištěm dostáváme do prvního podlaží dřevěné konstrukce, z něhož je většina schodů původní. Jak se později dozvíme od průvodců, vnitřní konstrukce, na jejímž vrcholu je zvonové patro, se vůbec nedotýká obvodového zdiva. Je to proto, že při pevném spojení se zdí by pohyb a vibrace těžkých zvonů zdi doslova roztrhaly.

V prvním patře je skříň, v níž je umístěn mohutný hodinový stroj s ozubenými koly a kyvadlem. Ivo vysvětluje, na jakém principu to funguje a proč není stroj nahoře přímo u hodin. I malý výpadek elektřiny dodávající impulsy do stroje může způsobit výpadek fungování hodin i na delší dobu. Pro nás laiky je značným překvapením, že od stroje vedou dva silné dráty skrze podlahy jednotlivých pater až k cimbálům, tedy více jak 40 metrů, které zvoní čtvrt, půl, třičtvrtě a celou hodinu.

Pak vystupujeme po příkrých schodech až do zvonového patra, které z pohledu zvenku označují na každé straně věže velká okna s žaluziemi. Pro dnešek spodní část žaluzií nahradil Ivo s Michalem během týdne sklem. Naskytá se nám úžasný a naprosto vzácný pohled na všechny tři zvony Sázavského kláštera – uprostřed největší, Svatý Prokop, vážící 620 kg je naladěný do tónu Gis1. Z obou stran jsou pak menší Svatý Václav a Svatá Ludmila. Každý ze zvonů je naladěný do jiného tónu. Každý má na sobě jiné ornamenty. Na límcu Svatého Prokopa je odlito „Svatý Prokope, oroduj za nás“. Díky odkrytým žaluziím je tu dostatek světla i výhled na Sázavu. Zde opět Ivo a doktor Šmied velmi poutavě vyprávějí unikátní informace o klášteře i okolí. Dozvíme se tak, že například restaurace U Labutě je stará 200 let a patřila kdysi klášteru, prodávali v ní pivo a na strání nad ní byly vinice.

Pak vystoupáme do posledního patra, kde už končí obvodová zeď a je

15 metrů vysoká věžová střecha s novými šindeli a také převod hodin pohybující venku s ručičkami. Dozvíme se, že těžké a velké ručičky musejí být vyváženy, aby se mohly otáčet. Při pohledu nahoru se nám naskytne překvapující pohled a ještě více překvapující informace. Téměř u špiče střechy jsou uvnitř dva železné cimbály, jeden menší, druhý větší. Vypadají jako létající talíře. Vedou k nim ony dva dráty od hodinového stroje v prvním patře. Dozvíme se, že jedno až čtyři zabímbání každou hodinu nezpůsobují překvapivě zvony ale právě tyto cimbály!

Po poutavých informacích Iva, doktora Šmieda a Michala sestupujeme zpět ke zvonům, kde je členům výpravy sděleno překvapení, že na závěr prohlídky se v naší přítomnosti rozeznají všechny tři zvony! Za tímto účelem dostáváme ucpávky do uší, případně postačí zakrýt si uši. Já využívám ucpávky, kameře raději vypínám zvuk a v externím záznamu zvuku snižuji

Pohled do věže

citlivost na minimum. Poté Ivo dálkovým ovladačem zapne magnetické rozhoupání a spustí asi dvouminutovou zvonohru. Zvony jdou rozhoupat i ručně, ale je to mnohem náročnější a je třeba to umět. Jinak by mohlo dojít i k poškození zvonů.

Po zastavení zvonu sestupujeme až dolů a opět se sejdem u paty věže. Ivo, doktor Šmied a Michal se rozloučí. Členové výpravy je odměňují díky a zaslouženým potleskem a vydávají se domů.

Průvodci si dají půlhodinovou pauzu, aby se pustili znovu do vrcholu majestátní věže a předali své bohaté znalosti dalším návštěvníkům.

Autoři by rádi uskutečnili mimořádnou prohlídku velké věže i v příští sezoně 2026 a započali tak novou každoroční tradici. Dosud poslední prohlídka se konala 19. dubna 2015.

Veškeré informace o sázavské farnosti, příslušných památkách a celoroční otevírací době najdete na www.sazavskyklaster.cz.

Pohled z věže

** Ivo Knížek má současně návštěvnícký a technický dozor a je i průvodcem. Je autorem a jedním ze čtyř realizátorů první mimořádné prohlídky velké věže Sázavského kláštera.*

Rozhovor, reportáž a fotografie pořídil Radek Tupý

Nová moderní terénní sociální služba

Náš Slunovrat poskytuje služby komplexní podpory asistovaného života. Pomáháme seniorům, dlouhodobě nemocným, osamělým i osobám se zdravotním postižením žít plnohodnotný a důstojný život ve svém domově.

Podporujeme naše klienty v běžném životě, pomáháme jim řešit každodenní starosti. Uživatelé našich služeb se již nemusí obávat samoty, bezmoci, nejsou sami, nemusí se bát o svůj život či zdraví v případě náhlých situací jako je pád, úraz, dezorientace, slabost či nevolnost. Pokud se dostanete do obtíží, můžete stisknutím jediného tlačítka přivolat pomoc – odkudkoli, kdykoli. Naši vyškolení spolupracovníci dohlíží s využitím nejmodernějších technologií na bezpečí našich klientů.

Další informace jsou k dispozici na našich webových stránkách

www.nas-slunovrat.cz

kde naleznete i přihlašovací formulář. Při zadání slevového kódu **NS Sázava** získáte balíček Standard na dobu 3 měsíců zdarma.

Neváhejte nás kontaktovat na

info@nas-slunovrat.cz

nebo na telefonním čísle **228 224 923**.

Případně poštou na adrese Libušská 60/149, Praha 4 - Libuš, 142 00

ZASTAVTE SE ZA MNOU!

NA ADRESE: ŠKOLSKÁ 310, SÁZAVA

PROVOZNÍ DOBA

PO: 08:30–12:00

ÚT: 08:30–14:30

ST: 08:30–12:00

ČT: 08:30–14:30

PÁ: 08:30–12:00

Srdečně vás zvou do mého nově otevřeného showroomu. Najdete tu ekologicky šetrnou drogerii Eurona – produkty pro domácnost, které potěší svou vůní, kvalitou a ohleduplností k přírodě a vaší pokožce. A nejen to, Eurona nabízí vína, medové produkty, sypané čaje a další dobroty.

Přijďte si v klidu ovonět, prohlédnout a vyzkoušet produkty, které dělají domov krásně čistým bez zbytečné chemie. Skvrny, vodní kámen, čištění pračky, myčky nebo trouby – na vše mám jednoduché a efektivní postupy. Produkty zde můžete i zakoupit.

Využijte mé pracovní doby nebo si domluvte schůzku na čas, který vám nejlépe vyhovuje. Ráda vám nabídnu kávu nebo čaj a společně vše probereme. Individuální přístup zaručen. ♥

Ivana Tvrdíková Mlejnková

Poradkyně a TOP manažerka obchodní sítě Eurona

Tel. číslo: +420 723 474 105

EURONA ID: 420-9752237598

eset®
Progress. Protected.
Jsmo prodejcem
antivirové ochrany

HIKVISION
Instalujeme
kamerové systémy

JABLOTRON
CREATING ALARMS
Zabezpečovací systémy
Jsmo montážním
partnerem

DASKO
Net s.r.o.
Průmyslová 333
285 06 Sázava
info@daskonet.cz
www.daskonet.cz

INTERNET

od
290 Kč
měsíčně

rychlost
až 2 Gb/s

TELEVIZE

od
169 Kč
měsíčně

Stále rozšiřujeme optickou síť

PRONÁJEM

- Set-top boxů
- Routerů
- Antén
- a dalších ...

*Pro naše klienty
jednou ročně zdarma
čištění PC a NB*

DASKO
Net s.r.o.
Průmyslová 333
285 06 Sázava
info@daskonet.cz
www.daskonet.cz

Všechny ceny jsou uvedeny včetně 21% DPH

**OK
REAL ESTATE**

Odhad nemovitostí pro potřeby dědického řízení.
Prodej nemovitostí.
Analýza, edukace, individuální nabídka prodeje s jasnými postupy.

Ing. Radek Janda
☎ 602 441 012, ✉ radek.janda@ok-h.cz

Platí do 31. 1.

**VELKÝ POVÁNOČNÍ
VÝPRODEJ**

Televize Vivax

- Úhlopříčka 32"
- Zvuk Dolby Digital
- Rozlišení HD Ready

2.990,-
2.490,-

VF electric
elektro bez starostí
Pardubice, Palackého třída 2548
Otevírací doba
Po-Pá 8:00-17:00
So 9:00-12:00
+420 483 034 143
pardubice@vfelectric.cz

Akce platí v V Sázavské prodejně VF Electric do 31. 1. nebo do vyprodání zásob.

OBNOVA ZAHRAD

MÁTE ZAHRADU? JEN NĚKOLIK STROMKŮ U DOMU?

- **ŘEZ+KÁCENÍ**
ovocných/okrasných stromů, keřů; křovin
- **REVITALIZACE:**
přeprojektování + nové výsadby
- **DLOUHODOBÁ ÚDRŽBA**
stávající/vysazené zeleně
- **ZÁVLAHY, terénní úpravy + drobné zednické práce**

Podrobně na: www.OBNOVAZAHRAD.cz
tel.: 723 165 502

PODMÍNKY INZERCE V SL

INZERUJTE V SÁZAVSKÝCH LISTECH

- **SÁZAVSKÉ LISTY VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC A VŠECHNA VYDÁNÍ JSOU ZDARMA**
- **Lednové, dubnové, červencové a říjnové vydání vychází v tištěné formě a jeho distribuce je zdarma do všech schránek v celkovém výtisku 2 000 kusů**
- **Ostatní vydání jsou elektronická, automaticky rozepisována všem registrovaným k odběru novinek na www.mestosazava.cz (1 200 odběratelů)**
- **Informujte se o cenách inzerce!**
- **Tel.: 604 272 199**
- **E-mail: sazavske.listy@seznam.cz**

ČERTOVA DIVADELNÍ BRÁZDA 2026

KULTURNÍ DŮM SÁZAVA

Mei Caiman 23. ledna 2026 19:30

Srdeční slabost

Ochotnický spolek Zumpa Nučice

150 Kč

Michael A. Sasha Miller 27. února 2026 19:30

Není důvod umírat

Divadelní spolek Klicpera Sadská

150 Kč

Rory Conroy 27. března 2026 19:30

7+1=3

DS AMARTUM

150 Kč

Jean-Jacques Brisson, Maurice Lesaygues 24. dubna 2026 19:30

Velká zebra aneb Jak že se to jmenujete?

DS Jiřího Voskovce Sázava

150 Kč

Kateřina Polková 22. května 2026 19:30

Přelet nad kuřecím řízkem

DS VOZIVOT Mladá Vožice

150 Kč

Předprodej vstupenek na www.goout.net
nebo přímo na místě 30 minut před každým představením
Možnost zakoupení abonentky na všechna představení v TIC Sázava za zvýhodněnou cenu 400 Kč
Změna programu vyhrazena

NEJLEPŠÍ
KOMEDIE

Jordi
Galcerán

Inteligentní komedie o tom, že o peníze
se dá žádat mnoha způsoby.
Režie: Antonín Procházka

DIVADLO Sázava | 5. 2. 2026 | 19:30 | 550 Kč
PŘEDPRODEJ VSTUPENEK ONLINE NA GOOUT.NET

PŘIPRAVUJEME

PROGRAM KINA V LEDNU

1/26

V KD
SÁZAVA

11. 1. / 19:00 /
NEPORAZITELNÍ

Celovečerní film *Neporazitelní* rozesměje i dojde zároveň. Tři zcela odlišní hrdinové a jejich rodiny řeší nelehké životní situace a s humorem bojují s nepřízní osudu. Majitel úspěšné reklamní agentury Petr Fišer (Hynek Čermák), který nezná slovo „nemohou“, věří, že má plán, jak zachránit svou rodinu. Podivínský trenér Robert „Bob“ Krulich (Ivan Trojan) ukončil kariéru, protože „jeho svět“ je na pokraji zániku. Nadějný sportovec Radim Musil (Tomáš Havlínek) je při obraně napadeného muže pobodán útočníky. Inspirativní film o plnění snů a využití druhých šancí, které nám život nabízí, se odehrává na pozadí výjimečné světové události a ukazuje, že s nadhledem a humorem se dá vyhrát jakákoli životní bitva.

Drama, Thriller / CZ / 2025 / 120 min. / přístupný bez omezení / vstupné: 65 Kč (senioři 65+, ZTP, ZTP/P) / základní – 130 Kč

25. 1. / 17:00 /
**MEDVÍDKY BOONIE:
KOUZLENÍ S ČASEM**

Vicka, který se nedávno přestěhoval do velkého města, často pronásledují podivné sny o dvou medvídčích a kouzelném lese. Jednoho dne se Vickovy cesty zkříží s bláznivým vědcem a jeho roztomilou asistentkou Sonny, kteří Vickovi nabídnou možnost podívat se do minulosti. Vick s nadšením souhlasí. Netuší však, že tato volba ohrozí život nejen jemu samotnému, ale i medvídčům, kteří se ukážou být skuteční. Společně s novými i starými přáteli se vydává na dobrodružnou výpravu do minulosti, aby zachránil nejen sebe, ale i celý kouzelný les.

Animovaný, Rodinný, Pohádka / CN / 2024 / 108 min. / přístupný bez omezení / vstupné: 50 Kč (senioři 65+, ZTP, ZTP/P) / základní – 100 Kč

